

Bruxelles, 15. ožujka 2024.
(OR. en)

6690/1/24
REV 1

POLGEN 41
ECOFIN 205
EMPL 63
SOC 114
COMPET 183
MI 184
ENV 187
IND 89

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Europski semestar 2024. – objedinjeno izvješće

Za delegacije se u prilogu nalazi objedinjeno izvješće koje je predsjedništvo pripremilo o zaključcima Vijeća o Godišnjem pregledu održivog rasta 2024., Izvješću o mehanizmu upozoravanja, Zajedničkom izvješću o zapošljavanju i Preporuci o ekonomskoj politici europodručja. U tom su dokumentu u obzir uzete i povezane rasprave održane u različitim sastavima Vijeća u vezi s europskim semestrom 2024. tijekom prve faze tog ciklusa.

Kontekst

Komisija je 21. studenoga 2023. donijela „jesenski paket” za europski semestar 2024., koji je obuhvaćao:

- Godišnji pregled održivog rasta 2024.¹, u kojem se utvrđuju prioriteti ekonomske politike i politike zapošljavanja za EU za sljedećih 12 do 18 mjeseci, u skladu s četiri dimenzije konkurentne održivosti,
- Izvješće o mehanizmu upozoravanja 2024.², kojim je započeo godišnji ciklus postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže i čija je provedba uključena u europski semestar,
- Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju³, u kojem je ocijenjena otpornost tržišta rada EU-a te su istaknuta područja u kojima je ostvaren napredak i područja u kojima je potrebno ostvariti poboljšanja,
- Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja⁴ (preporuka za europodručje), u kojoj se preporučuje da u razdoblju od 2024. do 2025. države članice europodručja djeluju pojedinačno i zajednički u okviru Euroskupine.

¹ Dok. 15627/23.

² Dok. 15628/23.

³ Dok. 15438/23 + ADD 1.

⁴ Dok. 15630/23.

U **Godišnjem pregledu održivog rasta** navode se prioritete ekonomske politike i politike zapošljavanja EU-a za razdoblje od 12 do 18 mjeseci nakon njegova objavljivanja. Dokument sadržava smjernice za jačanje konkurentnosti EU-a putem zelene i digitalne tranzicije. Gospodarska perspektiva predstavljena u Godišnjem pregledu održivog rasta temeljila se na Komisijinoj jesenskoj gospodarskoj prognozi iz studenoga 2023.⁵, koja je pokazala da europsko gospodarstvo raste sporijim tempom, s obzirom na to da je realni BDP u prva tri tromjesečja 2023. pokazivao tek neke znakove rasta (povećanje BDP-a u 2023. iznosilo je 0,6 % u EU-u i europodručju).

U Godišnjem pregledu održivog rasta govorilo se o važnim strukturnim izazovima, kao što su nizak rast produktivnosti, starenje stanovništva i socijalna uključenost, na koje je potrebno odgovoriti kako bi se zadržala održiva konkurentnost. Disruptivni geopolitički događaji ukazali su i na potrebu da EU ostane konkurentan na globalnom tržištu, vodeći računa o tome da nitko ne bude zapostavljen. Koordinacijom ekonomskih politika u okviru europskog semestra, primjerice pružanjem jasnih i dobro koordiniranih političkih smjernica za sljedeću godinu, države članice dobivaju potporu u suočavanju s navedenim izazovima.

Fokus Godišnjeg pregleda održivog rasta bio je i na daljnjoj integraciji Mehanizma za oporavak i otpornost u europski semestar kako bi se ulaganja usmjerila u područja u kojima su potrebne reforme.

⁵ [Europska gospodarska prognoza – jesen 2023.](#)

Vijeće ECOFIN 16. siječnja 2024. odobrilo je **Zaključke o Godišnjem pregledu održivog rasta 2024.**⁶ Ministri i ministrice potvrdili su da su se prethodnih mjeseci povećali nesigurnost i negativni rizici za gospodarske izglede, uglavnom zbog geopolitičkih napetosti i njihovih posljedica na volatilnost energetske tržišta, ali da bi 2024. ipak trebalo očekivati postupan oporavak rasta poduprt i dalje snažnim tržištem rada i nastavkom procesa dezinflacije.

Vijeće se općenito složilo s izazovima i gospodarskim prioritetima navedenima u Godišnjem pregledu održivog rasta. Istaknulo je važnost brzih i koordiniranih mjera politike za jačanje konkurentnosti i otpornosti gospodarstva EU-a, s naglaskom na prevladavanju budućih izazova, posebno u vezi sa zelenom i digitalnom tranzicijom i starenjem stanovništva.

Ministri i ministrice napomenuli su da će 2024. europski semestar i dalje biti povezan s provedbom planova za oporavak i otpornost te da će osigurati komplementarnost reformi i ulaganja s drugim EU-ovim instrumentima financiranja. Europski semestar trebao bi prije svega ostati usmjeren na gospodarske i fiskalne politike te politike zapošljavanja, među ostalim na izazove u pogledu reformi i ulaganja koji nisu obuhvaćeni planovima za oporavak i otpornost, te bi se trebala izbjeći preklapanja u različitim područjima nadzora.

⁶ Dok. 5476/24.

U svojim zaključcima od 16. siječnja 2024. o **Izvješću o mehanizmu upozoravanja za 2024.**⁷

Vijeće se složilo i s procjenom iz tog dokumenta u pogledu razvoja makroekonomskih neravnoteža i novih rizika. Ministri i ministrice pozvali su na učinkovitu provedbu i bolju integraciju postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže u okvir gospodarskog upravljanja te su istaknuli da su potrebni praćenje postojećih i potencijalnih novih neravnoteža te pravodoban odgovor politika, uključujući provedbu relevantnih reformi kako se preporučuje u preporukama za pojedine zemlje u kontekstu europskog semestra i navodi u planovima za oporavak i otpornost.

U **Nacrtu preporuke Vijeća o ekonomskoj politici europodručja**⁸ za 2024. državama članicama preporučuje se da što prije tijekom tekuće godine okončaju hitne mjere energetske potpore i iskoriste povezane uštede kako bi se smanjili deficiti. Gospodarstva europodručja trebala bi osigurati kontinuiranu, brzu i djelotvornu provedbu planova za oporavak i otpornost i istodobno u potpunosti iskoristiti programe kohezijske politike i osigurati da se u njihovu preispitivanju u sredini programskog razdoblja uzmu u obzir novi izazovi i preporuke utvrđeni u europskom semestru i napredak u provedbi europskog stupa socijalnih prava, a da se pritom ne smanje ukupne ambicije tih programa.

⁷ Dok. 5477/24.

⁸ Dok. 5025/24.

Kad su posrijedi zapošljavanje i socijalna pitanja, u⁹ Nacrtu **preporuke o ekonomskoj politici europodručja** države članice potiče se da podupiru kretanja plaća kojima se ublažava gubitak kupovne moći, posebno za osobe s niskim dohotkom, uzimajući u obzir rizike za inflaciju i dinamiku konkurentnosti te izbjegavajući trajne razlike unutar europodručja. Trebale bi provoditi aktivne politike tržišta rada kako bi se riješio problem nedostatka radne snage i vještina te povećali produktivnost i rast, uz istodobnu zaštitu i jačanje odgovarajućih i održivih sustava socijalne zaštite i uključenosti.

Preporuka Vijeća o ekonomskoj politici europodručja trebala bi se donijeti nakon što je Europsko vijeće potvrdi na sastanku 21. i 22. ožujka 2024.

Vijeće EPSCO 11. ožujka 2024. donijelo je **Zajedničko izvješće o zapošljavanju za 2024.**¹⁰ U tom je dokumentu predstavljeno stanje u području zapošljavanja u Europskoj uniji i provedba smjernica za zapošljavanje. U izvješću su utvrđena i povezana ključna prioritetna područja u kojima treba poduzeti mjere politike. Zajedničko izvješće o zapošljavanju za 2024. opet je u velikoj mjeri usmjereno na provedbu europskog stupa socijalnih prava. U njemu se prati napredak u ostvarivanju glavnih ciljeva EU-a do 2030. u pogledu zapošljavanja, vještina i smanjenja siromaštva koje su čelnici i čelnice EU-a prihvatili u Portu¹¹, a Europsko vijeće u lipnju 2021.¹²

⁹ Dok. 5146/24.

¹⁰ Dok. 6073/24.

¹¹ [Izjava iz Porta](#)

¹² [Zaključci Europskog vijeća, 24. i 25. lipnja 2021.](#)

Na istom sastanku Vijeće je odobrilo **Zaključke o Godišnjem pregledu održivog rasta 2024. i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju**¹³. U njima je pozvalo države članice da u svojim nacionalnim programima reformi u obzir uzmu prioritete iz Godišnjeg pregleda održivog rasta i nalaze iz Zajedničkog izvješća o zapošljavanju te da ubrzaju provedbu načelâ europskog stupa socijalnih prava radi postizanja glavnih ciljeva EU-a i nacionalnih ciljeva za 2030. Ujedno je pozvalo države članice da nastave s modernizacijom sustava socijalne zaštite i uključenosti te da se bore protiv siromaštva i socijalne isključenosti, posebno među djecom, među ostalim s obzirom na digitalnu i zelenu tranziciju, demografske trendove, učinak visoke inflacije na kupovnu moć, posebno na ranjiva kućanstva, te sve veću razinu energetske siromaštva.

Razmjena mišljenja i rasprave o politikama

Vijeće **EPSCO** održalo je 27. studenoga 2023. u kontekstu europskog semestra raspravu o politikama o zelenom kolektivnom pregovaranju. Neke države članice napomenule su da je u pojedinim zemljama EU-a zeleno kolektivno pregovaranje u početnoj fazi, ali i da bi ta tema mogla dobiti na važnosti. Pozdravljena je razmjena iskustava i primjera najbolje prakse među državama članicama u području zelenog pregovaranja. Neke države članice istaknule su da je za nove vrste radnih mjesta u okviru zelene tranzicije potrebno osigurati socijalnu pravednost i zaštitu radnika, kao i osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikaciju. Socijalni partneri trebali bi biti uključeni u suzbijanje posljedica zelene tranzicije u okviru socijalnog dijaloga.

¹³ 6791/1/24 + COR 1.

Nakon što je Komisija predstavila jesenski paket, Vijeće **ECOFIN** 8. prosinca 2023. održalo je razmjenu mišljenja o europskom semestru: o Godišnjem pregledu održivog rasta, u kojem se navode prioritete ekonomske politike i politike zapošljavanja za EU, o Izvješću o mehanizmu upozoravanja, kojim je započeo godišnji ciklus postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže te o preporuci za europodručje, u kojoj se državama članicama europodručja daju preporuke o politikama koje utječu na funkcioniranje europodručja u cjelini.

Vijeće **EPSCO** 11. ožujka 2024. održalo je raspravu o politikama u vezi s provedbom europskog stupa socijalnih prava u kontekstu europskog semestra i budućeg socijalnog programa u cilju utvrđivanja prioriteta politika za sljedeći zakonodavni ciklus. Mnoge države članice potvrdile su da je europski stup socijalnih prava jedno od ključnih postignuća EU-a te su navele da bi on trebao ostati kompas socijalne politike za sljedeći politički ciklus. Države članice među izazove su uvrstile prilagodbu usporednoj tranziciji i povezani nedostatak vještina, demografske trendove/starenje stanovništva te potrebu za osiguravanjem dobre ravnoteže između poslovnog i privatnog života.

U okviru „ozelenjivanja europskog semestra”, koje se obično odvija u okviru sastava Vijeća za **okoliš**, postupno se istražuju načini za uvođenje aspekata okolišne održivosti u europski semestar, čime se doprinosi pronalaženju sinergije s europskim zelenim planom i prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš. U okviru neformalnog pisanog savjetovanja o okolišnim aspektima europskog semestra države članice 1. ožujka 2024. istaknule su potrebu za međusektorskim gospodarskim čimbenicima koji doprinose prelasku na održive sustave potrošnje i proizvodnje, rješavanju pitanja gubitka bioraznolikosti i poticanju inovacija u području zelenih tehnologija.

Uvažavajući parlamentarnu dimenziju europskog semestra, predsjedništvo je zajedno s Europskim parlamentom organiziralo parlamentarni tjedan europskog semestra 2024.¹⁴ (12. i 13. veljače 2024.) o gospodarskom upravljanju EU-a iz parlamentarne perspektive i sudjelovalo u zajedničkoj raspravi Europskog parlamenta o europskom semestru (13. ožujka 2024.).

¹⁴ [Europski parlamentarni tjedan | Europski parlament \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-council/en/parliamentary-week)